

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Ügyvédi Iroda (1068 Budapest, Dózsa Gy. u. 94. III/3. ügyintéző: dr. ügyvéd) által képviselt Korlátolt Felelősségű Társaság (1114 Budapest, Eszék u. 13–15. fszt. 2.) felperesnek, a dr. ügyvéd (1061 Budapest, Király u. 14. I/16.) által képviselt I.rendű alperes neve(2407 Dunaújváros, Mélyvölgyi u. 29.) I. rendű, és II.rendű alperes neve(2407 Dunaújváros, Mélyvölgyi u. 29.) II. rendű alperes ellen felelősség megállapítása miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. október 30-án meghozott 25.G.40.285/2015/25. számú ítélete ellen a felperes 26. sorszámú fellebbezése folytán a 2016. március 30-án megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I-II. rendű alpereseknek személyenként 31.750 (harmincegyezer-hétszázötven) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint az I. r. alperes 2008. augusztus 15-től 2014. április 25-ig, a II. r. alperes 2008. augusztus 15-től 2013. június 16-ig volt önálló aláírási joggal rendelkező ügyvezetője a S Kft.-nek (továbbiakban: társaság). A társaság 2011. december 31-én fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került. Felszámolását a Fővárosi Törvényszék a 2013. szeptember 12-én benyújtott kérelem alapján 2014. március 25-én jogerőre emelkedett végzésével rendelte el, a felszámolás kezdő időpontja 2014. április 25-e. A felperes a felszámolási eljárásban 5.911.129 forint hitelezői igényt jelentett be. A társaság a 2012-es üzleti évre vonatkozó beszámolója helyett a 2011. évi beszámolót helyezte letétbe és tette közzé. Az I. r. alperes csak 2015. március 26-án adta át a felszámolónak a társaság könyvelési iratait, és a tevékenységet záró mérleget, valamint 2015. május 5-én nyilatkozott arról, hogy a tevékenységet záró mérlegben kimutatott 7.507.000 forint értékű készlet egy részének (szoftverfejlesztési szolgáltatás) értékesíthetősége korlátozott, mert az kizárólag a felperes számára jelent értéket, más részének (szoftvertermék) értékesítése nem lehetséges, továbbá az immateriális javak soron található 6.752.000 forint értékű szoftvertermék értékesítése sem lehetséges.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján állapítsa meg, hogy az alperesek mint a társaság volt vezető tisztségviselői a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők elsődlegessége alapján látták el, és ezáltal a hitelező követeléseinek kielégítését 5.911.129 forint összegben és ezen összegből 1.340.000 forint után 2011. július 5. napjától 2.737.000 forint után 2011. június 28.

napjától, 90.000 forint után 2011. július 5. napjától, 340.000 forint után 2011. július 5. napjától, és 1.216.890 forint után 2012. július 14. napjától a kifizetés napjáig járó régi Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti kamatai erejéig meghíúsították. Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen a fenti összegű tőke és járulékainak megfelelő vagyoni biztosíték nyújtására.

A felperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontjaként 2011. július első napját jelölte meg. Előadta, hogy a Budai Központi Kerületi Bíróság a 2012. június 18-án jogerőre emelkedett 14.P/g.XI.24.616/2011/6. számú ítéletében 4.507.000 forint tőke és késedelmi kamatai, valamint 416.896 forint perköltség megfizetésére kötelezte a társaságot a felperes javára. A felperes szerint az alperesek Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti felelőssége abban áll, hogy a felperes és a társaság által 2011-ben kötött vállalkozási szerződések alapján történt felperesi teljesítést nem ismerték el és annak ellenértékét a társaság nem fizette meg, hanem azt az I. r. alperes csupán a fenti per első tárgyalásán 2012 májusában ismerte el. Előadása szerint az I. r. alperes azért nem volt hajlandó elismerni a felperes teljesítését, mert már 2011 júliusában is fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt a társaság. Hivatkozott arra is, hogy a perben az I. r. alperes a társaság törvényes képviselőjeként a végül elismert tartozás felének elengedése mellett havi 50.000 forint összegű részletfizetést ajánlott, amiből következően a társaság nyilvánvalóan fizetéseképtelen volt.

Hangsúlyozta azt is, hogy a társaság nem tett eleget a 2012. évi beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, továbbá nem készítette el a csődtörvény által előírt határidőben a tevékenységet záró mérleget, melyre tekintettel a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell. Utalt továbbá arra, hogy az időközben elkészített 2012. évi mérleg szerint a társaság saját tőkéje a jegyzett tőke fele alá csökkent, azonban az alperesek nem tettek eleget a 2006. évi IV. törvény (Gt.) 143. §-ában foglaltaknak, amely alperesi mulasztások ugyancsak megalapozzák a Cstv. 33. § (1) bekezdése szerinti felelősséget. A felperes nem vitatta, hogy a társaság a beszámolóiban kimutatott és megtérült követeléseit szállítói tartozásokra a rendes gazdálkodása körében használta fel.

Az alperesek a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérték.

Védekezésük szerint a felszámolási eljárás megindítása iránti kérelemről 2013. október 24-én történt tudomásszerzésüket követően következett be a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, mivel ekkortól már nem adhatott be ajánlatokat a társaság közbeszerzésre, és ettől az időponttól kezdődően az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtették a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében.

Kifejtették, hogy a felperesi teljesítés elismerésének elhúzódásában az is szerepet játszott, hogy az I. r. alperesben gyanú merült fel, hogy a társaságnak a vállalkozási szerződés beárazásáért felelős alkalmazottja a felperessel összejátszott. Végül a jogi többletköltségek elkerülése miatt az I. r. alperes elismerte a teljesítést, és a társaság likviditásának megőrzése végett 50.000 forintos havi részletfizetést ajánlott. Állításuk szerint adminisztratív tévedésből nyújtották be a 2012. évi beszámoló helyett ismételten a 2011. évi beszámolót, és hangsúlyozták, hogy a beszámolóban kimutatott követelésekből befolyt összegeket a társaság rendes gazdálkodási körében használták fel. Utaltak arra is, hogy a társaság 2013. évben önhibájukon kívül 7.000.000 forint + áfa haszontól esett el, ami lehetővé tette volna a felperesi követelés teljesítését. Állították, hogy tagi kölcsönt is folyósítottak a társaságnak a likviditás megőrzése céljából.

Az elsőfokú bíróság a keresetet alaptalannak találta, ezért azt elutasította.

A Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjának, a 33/A. § (1) és (3) bekezdésének, valamint a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 153. § (1) bekezdésének idézését követően kifejtette, hogy a társaságnak a 2011-es beszámolója szerint a 7.576.000 forint összegű forgóeszközzel szemben 8.074.000 forint rövid lejáratú kötelezettsége volt. Az I. r. alperes nyilatkozata szerint a felperes

javára megítélt 2011 júliusában esedékes 4.507.000 forint követelés a 2011. évi mérlegben nem került kötelezettségként elszámolásra, így ezzel együtt a társaság 7.576.000 forint összegű forgóeszközzel valójában 12.000.000 forintot meghaladó rövid lejáratú kötelezettség állt szemben. Ezeknek az adatoknak alapján megállapítható, hogy a társaság legkésőbb 2011. december 31. napján fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került, amit alátámaszt az is, hogy az alperesek a perben 2012. május 4-én tartott tárgyaláson a társaság likviditásának megőrzése céljából havi 50.000 forintos részletfizetést ajánlottak, amiből következik, hogy a követelés egy összegben történő megfizetésére a társaság nem volt képes. A társaság folyamatos fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete fennállását támasztja alá a 2012. évre vonatkozó egyszerűsített beszámoló, melynek adataiból megállapítható, hogy a társaság saját tőkéje 2012. december 31-én 2.169.000 forint volt, azaz az 5.000.000 forint értékű jegyzett tőke fele alá csökkent, továbbá a 7.690.000 forint forgóeszközzel szemben 12.656.000 forint rövid lejáratú kötelezettség állt szemben, mely utóbbi már tartalmazta a felperes követelését is. A bíróság a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontja körében kifejtette, hogy a felperes által megjelölt 2011. júniusi időpont önmagában azon okból, hogy az alperesek nem állítottak ki teljesítés igazolást, nem volt kétséget kizáróan megállapítható, melyre tekintettel a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontjaként 2011. december 31. napját állapította meg.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy az alperesek nem tettek eleget a számviteli törvény 153. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül a 2012-es üzleti évre vonatkozó beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségüknek, valamint az I. r. alperes nem tett eleget a Cstv. 31. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott időn belül a tevékenységet záró mérleg elkészítése iránti kötelezettségének, melyre tekintettel a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése alapján a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell.

A törvényszék azonban a törvényi vélelem ellenére kifejtette, a felperes alaptalanul hivatkozott arra, miszerint az alperesek azzal, hogy a felperes követelését nem elégítették ki, illetőleg a teljesítését nem ismerték el, megvalósították a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti felelősséget megalapozó ügyvezetői magatartást. Hangsúlyozta, hogy egy követelés ki nem elégítése, illetőleg a teljesítésigazolás kiadásának elmulasztása önmagában nyilvánvalóan nem csökkenti a társaság vagyonát, illetőleg nem okozza a hitelezők kielégítésének megghiúsulását. Valamint a taggyűlés összehívásának az elmaradása sem jelent társasági vagyont csökkentő magatartást, a társasági vagyont növelő döntést, a tőke leszállítását, a társaság megszűnésének elhatározását pedig az ügyvezető nem kényszerítheti ki. Megjegyezte e körben azt is, hogy a Cstv. 33/A. §-a szerinti felelősség megállapítása szempontjából nincs jelentősége az ügyvezető tagi magatartásának sem. Az elsőfokú bíróság mindezek alapján azt állapította meg, a felperes nem bizonyította, hogy az alperesek a felperes által megjelölt magatartásukkal a hitelezők követeléseinek kielégítését megghiúsították. Ezért a keresetet elutasította, és a felperest személyenként 63.500 forint perköltség megfizetésére kötelezte az alperesek részére.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel, amelyben elsődlegesen az ítélet megváltoztatásával a keresetének való helyt adást, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését, és az első fokon eljáró bíróság új határozat hozatalára utasítását kérte.

Fellebbezését elsődlegesen azzal indokolta, hogy a törvényszék által megállapított tényállás hiányos, illetve a rendelkezésre álló adatokat az elsőfokú bíróság nem megfelelően értékelte. Kiemelte, hogy a keresetét azért nyújtotta be, mert a jogerős ítélettel kikényszerített fizetési kötelezettségének az alperesek kizárólagos tulajdonában álló S Kft. a három éves végrehajtási eljárásban nem tett eleget, majd felszámolás alá került. Az alperesek a felszámolónak az iratanyagot egy év után adták át, a felszámolásban egyáltalán nem térült meg a hitelezői igényük.

Hangsúlyozta, hogy a fizetéseképtelenség legkésőbb 2011 júliusában beállt, hiszen a S Kft. az ekkor elismert felperesi követelést havi 50.000 forint összegben kívánta törleszteni. A felperes ehhez nem

járult hozzá, a kft. azonban a saját maga által ajánlott részteljesítést sem fogadtatott, így ekkor már kétségkívül fizetéseképtelen volt. A tartozást a társaság elleni, mintegy három éven keresztül tartó végrehajtási eljárásban sem sikerült érvényesíteni, az első „váratlan” inkasszóból beszedett 1.094.048 forint kivételével. Az alperes a fizetéseképtelenség időpontját 2013. október 24-ben jelölte meg, e körben azonban jogilag értékelhető bizonyítást nem közölt. A felperes álláspontja szerint a fizetéseképtelenség időpontjának megállapítása iratellenes és téves, hiszen a 2011. évi mérlegben az alperesek jogos ok nélkül nem szerepeltették a felperesi követelést. Kifejtette, hogy a számviteli törvény előírásai szerint az óvatosság elvéből kiindulva a vitatott követeléseket is szerepeltetni kell a mérlegben és azokra megfelelő tartalékokat kell képezni.

Hangsúlyozta, konkrétan megjelölte azt a magatartást (a kifizetés indokolatlan megtagadása) amivel az alperesek elérték, hogy a felperes kénytelen legyen pert indítani, és így a követelések esedékessé válását követően mintegy másfél évig ne kelljen még fizetnie, amikor a cég már általuk sem vitatottan fizetéseképtelen helyzetbe került. Az alperesek e magatartásukkal megghiúsították a követelés kiegyenlítését. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem kellő mélységben vizsgálta azt, hogy a társasággal szemben jogilag csak akkor vált kikényszeríthetővé a követelés, amikor azt már nem volt miből végrehajtani. Előadta, hogy az alperesek a cég tagjai is, azonban nem tettek eleget a Gt.-ben foglalt annak a kötelezettségüknek, hogy taggyűlést hívjanak össze, és a felperest nem tájékoztatták a fizetési nehézségeikről. Hangoztatta, mivel a jelen per alperesei a cég ügyvezetői és tagjai is egyben, mesterséges a szétválasztás. Amennyiben a taggyűlést összehívták volna, úgy meghozhatták volna a hitelezői érdekeket szolgáló döntéseket. Megjegyezte, hogy a jelen eljárás tényállásával egyező ügyben a kereseti kérelmével egyező határozatot hozott az eljáró bíróság, melyre vonatkozó ítéletet csatolta.

Kiemelte, hogy a törvényszék az ítéletét a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése alapján általa is megállapított törvényi vélelem ellenére hozta meg, amit azért is érthetetlennek tartott, mert ilyen esetben az alpereseknek kellett volna kimenteniük magukat. Nekik kellett volna bizonyítaniuk, hogy minden olyan intézkedést megtettek a hitelezői veszteségek elkerülése érdekében, ami az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személyektől elvárható. Kifogásolta, hogy az ítélet még csak utalást sem tartalmaz arra nézve, hogy a kimentés megtörtént volna. Ennek ellenére a törvényszék a felperesi bizonyítás elmaradására alapozta az ítéletét.

Sérelmezte azt is, hogy az ítélet indokolása mindösszesen egy rövid mondatból áll, annak kifejtése pedig alig negyed oldal, melynek okán úgy vélte, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltaknak sem felel meg.

Állította továbbá, hogy eljárási jogai sérültek azzal, hogy az utolsó tárgyaláson a jelenlévő ügyvédjelölt részére átadott számviteli bizonylatokat, eredménykimutatást is tartalmazó alperesi beadványra való írásbeli reagálásra nem biztosított a bíróság kellő határidőt, hanem a tárgyalást berekesztette. Felhívta a figyelmet arra is, hogy az alperesek által az utolsó tárgyaláson csatolt mérleg adatai szerint az alperesek 2011-ben a felperesi követeléssel közel megegyező összegben adományokat adtak különböző szervezetek részére, amivel szintén előidéztek a S Kft. fizetéseképtelenségét. Erre azonban az elsőfokú eljárás során azért nem tudott nyilatkozni, mert az eljáró bíróság nem biztosított rá határidőt.

Határozottan fenntartotta azt az álláspontját, hogy az ügyvezetői felelősség körébe tartozik a hitelezői igénye kielégítésének megghiúsulása, mivel az I. és II. r. alperesek láncolatszerű jogellenes magatartásai közvetlenül vezettek arra. Álláspontja szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontja jelen ügyben már 2011-ben bekövetkezett. A S Kft. vezetői ez időpontban már előre látták vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a társaság nem lesz képes esedékességgel teljesíteni a vele szemben fennálló követeléseket.

Alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték. Hangsúlyozták, hogy az általuk vállalt 50.000 forint összegű tartozás részletekben történő teljesítésétől éppen a

felperes zárkózott el. Hangoztatták, hogy az ügyvezetők felelősségét a kirívó és ésszerűtlen ügyvezetői magatartás alapozza meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után, jelen ügyben az ügyvezetők éppen a hitelezői igények kielégítése érdekében tettek lépéseket.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges tényállást kellő mértékben feltárta és abból helytálló jogi következtetésre jutott. A Fővárosi Ítéltábla lényegében osztja az elsőfokú bíróság által kifejtett jogi álláspontot, a felperes a fellebbezésében nem hozott fel olyan új tényt vagy bizonyítékot, amely alkalmas lenne az elsőfokú bíróság helytálló döntésének a megváltoztatására.

A Cstv. jelen eljárásra irányadó (2013. szeptember 12-én hatályos) 33/A. § (1) bekezdése szerint a hitelező vagy – az adós nevében – a felszámoló a felszámolási eljárás ideje alatt keresettel kérheti a bíróságtól [6. §] annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el, és ezáltal a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítését megghiúsították, vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését. A gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt. Ha többen közösen okoztak kárt, felelősségük egyetemleges. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a gazdálkodó szervezet vezetői előre látták vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.

A (3) bekezdés értelmében mentesül a felelősség alól az (1) bekezdésben említett vezető, ha bizonyítja, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós gazdálkodó szervezet legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében. Amennyiben a vezető a felszámolás kezdő időpontját megelőzően nem tett eleget az adós éves beszámolója [összevont (konszolidált) éves beszámolója] külön jogszabályban meghatározott letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, vagy nem teljesíti a 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti beszámolóképzési, irat- és vagyónátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségét, a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell.

A Cstv. 33/A. §-ában meghatározott fenti fogalmakat értelmezve a Legfelsőbb Bíróság a Gfv.X.30.047/2011/3. számú ítéletében kifejtette, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a vezetői felelősség megállapítása körében a felperest terheli a bizonyítás a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte időpontját illetően, az alperesi magatartás és a vagyonsökkenés mértéke közötti okozati összefüggés, valamint a vagyonsökkenés mértéke tekintetében. Az alperesnek (vezető tisztségviselő) pedig azt kell bizonyítania, hogy az adott helyzetben elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében. A perben a felperesnek kell tehát a bizonyítékai megjelölésével megjelölnie azt az időpontot, melyre a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét teszi. Alá kell támasztani a bizonyítékaival, hogy a gazdálkodó szervezet vezetőinek mely időpontban kellett – vagy ésszerűen kellett volna – látni, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szemben álló követeléseket. Az ezt követő időre kérheti a felelőtlen magatartás következményeinek levonását.

A fenyegető fizetéseképtelenség fogalmának megítélése körében a Kúria Gfv.VII.30.247/2013/9.

számú ítéletében hangsúlyozta, hogy e helyzet bekövetkezéséhez nincs szükség az adós fizetéseképtelenségének bíróság általi megállapítására, mert a fenyegető fizetéseképtelenség a Cstv.-ben megfogalmazott fizetéseképtelenségi okokat megelőző állapot. A fenyegető fizetéseképtelenség megállapíthatósága tekintetében az a lényeges kérdés, hogy az adós a tartozását az esedékességkor képes-e kiegyenlíteni. Ha erre nem képes, mert nincs megfelelő pénzeszköze – vagy megfelelő hitele a tartozás kifizetésére, illetve nem tud megállapodni a hitelezőivel a teljesítés más módjában, vagy a teljesítési határidő módosításában –, akkor bekövetkezik a fenyegető fizetéseképtelenség akkor is, ha az adós egyéb vagyona – kimutatások szerint – fedezetet nyújtana a tartozások kielégítésére. Nem vitásan a Cstv. 27. § (2) bekezdésében található fizetéseképtelenségi okok megállapíthatóságának is feltétele egy esedékes követelés (vagy a vagyon elégtelensége), azonban a felszámolási eljárás megindításának kezdeményezése már mindenképpen későbbi állapot a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkezéséhez képest. Ha az ott írt egyéb feltételek (fizetési felszólítás, jogerős ítélet, végrehajtás eredménytelensége, kényszeregyezés, vagyon elégtelensége) fennállnak, akkor már nem fenyegető a fizetéseképtelenség, hanem tény.

Az adott ügyben helytállóan hivatkozott fellebbezésében a felperes arra – és ezt a törvényszék is helyesen állapította meg –, hogy a jelen ügyben a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerint a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell, mivel az alperesek nem tettek eleget a 2012. évi mérlegbeszámoló letétbehelyezési kötelezettségüknek, ugyanis a 2012-es évre vonatkozóan is a 2011. évi mérlegbeszámolót helyezték letétbe. Ennek következtében a 2012. évi mérleg letétbe helyezése ténylegesen nem történt meg. A Cstv. 33/A. § (3) bekezdésének második fordulata azonban az adott ügyben nem lehet a vélelmet alapítani, mivel az alperesek ugyan késve, de eleget tettek a Cstv. 31. §-ában írt kötelezettségüknek. A Cstv. 33/A. § (3) bekezdése szerint pedig csak akkor állítja fel a vélelmet a hitelezői érdekek sérelme tekintetében, ha a társaság vezető tisztségviselői nem tesznek eleget a Cstv.-ben írt kötelezettségeiknek. A késedelem azonban nem alapozza meg a vélelem megállapíthatóságát.

Azonban a hitelezői érdek sérelmének vélelmezése esetén is a hitelezőnek kell bizonyítani a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését, annak időpontját, valamint a vagyonsökkenést, a hitelezői követelések teljes mértékű kielégítésének megghiúsítását. A Cstv. 33/A. § (3) bekezdésében meghatározott vélelem azt jelenti, hogy a hitelezők érdekeit sértő magatartást az ellenkező bizonyításáig bizonyítottnak kell tekinteni, ha az említett jogszabályban felsorolt tényállási elemek (felszámolás kezdő időpontját megelőzően az adós éves beszámolójának letétben elhelyezésével és közzétételével kapcsolatos, illetve a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti kötelezettségek elmulasztása) megvalósulnak. A hitelezők érdekeit sértő magatartás a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint, ha a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után a vezető tisztségviselő nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látja el ügyvezetési feladatait és ezáltal az adós gazdálkodó szervezet vagyona csökken, vagy a hitelezők kielégítése teljes mértékben megghiúsul, vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését. Esetleg a vagylagosan felsorolt feltételek közül több is megvalósul. Mindez azt jelenti, hogy ha a felperes bizonyítja a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését, annak időpontját, valamint az ezt követően bekövetkezett vagyonsökkenést, vagy a hitelezői követelések teljes kielégítésének megghiúsulását, vagy a környezeti terhek rendezése elmulasztását, azt ellenkező bizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy az alperes nem a hitelezői érdekek elsődlegességének szem előtt tartásával végezte a feladatait és ezzel okozati összefüggésben okozott kárt a hitelezőknek.

Az elsőfokú bíróság a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját ítéletében az adós társaság 2011. évi mérlegbeszámolója alapján 2011. december 31. napján állapította meg. A hitelező keresetében és a fellebbezésében is 2011. július 1. napján kérte

megállapítani a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontját, arra hivatkozva, hogy az alperesek a felek között folyamatban volt perben az elismert tartozás felének elengedése mellett is csak mindössze havi 50.000 forint teljesítését vállalták, de ennek sem tettek eleget. Önmagában azonban – egyéb bizonyíték hiányában – abból, hogy a kötelezett a tartozása részbeni elengedése mellett annak részletekben történő megfizetésére tesz egyezségi ajánlatot, nem vonható következtetés a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetére. Az I. r. alperes előadása szerint a jogi többletköltségek elkerülése végett ismerte el a felperes követelését és a társaság likviditásának megőrzése érdekében tette a fenti egyezségi ajánlatot a felperesnek, melyet a felperes nem fogadott el. Ezért a másodfokú bíróság nem látott okot a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontjának az elsőfokú bíróság ítéletében írtaktól eltérő megállapítására.

Rámutat továbbá a másodfokú bíróság, hogy a vélelem esetén is a felperesnek kell azt a magatartást megjelölnie és bizonyítania, amelynek következtében a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a hitelezői követelések kiegyenlítése megghiúsult, illetve a vagyon csökkent. E körben is egyetért a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletében foglaltakkal, egyrészt a követelés vitatásától a kötelezett nem zárható el, másrészt – ahogyan azt az elsőfokú bíróság is kifejtette – a követelés vitatása, illetve a teljesítés igazolás kiállításának elmulasztása nem csökkenti a társaság vagyonát és nem okozza a hitelezők követelésének a teljes megghiúsítását sem, mint ahogy a Gt. 143. §-ban megkövetelt magatartás elmulasztása sem feltétlenül, csak annak bizonyítása esetén. Abban is egyetért a másodfokú bíróság a törvényszékkel, hogy a vezető tisztségviselő ellen a Cstv. 33/A. §-a alapján indított perben a bíróság a vezető tisztségviselő tagi magatartását nem vizsgálhatja, mivel a per a vezető tisztségviselő ellen indítható, a tisztségével összefüggő magatartás miatt, nem pedig a tag ellen.

A felperesnek kellett volna bizonyítania a perben továbbá azt is, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követő időben – tehát 2011. december 31-e után – az ügyvezetési feladatok nem megfelelő ellátása miatt hiúsult meg a hitelezői követelések kielégítése. E körben a felperest terhelte volna annak bizonyítása, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése előtti állapothoz képest, ezt követően az alperesek – felperes által állított – magatartása következtében olyan csökkenés állt be az adós társaság vagyonában, amely miatt vált lehetetlenné a hitelezői követelés kiegyenlítése. A felperes azonban ezt nem bizonyította, az pedig, hogy a 2011. évi mérlege szerint ebben az esztendőben jelentős árbevétel (28.279e Ft) mellett még csekély üzleti eredményt produkált (802e Ft) éppen a fizetőképessége mellett szól.

Mivel a felperes a vélelem fennállása ellenére nem jelölt meg olyan ügyvezetői magatartást, amelynek alapján az alperesek felelőssége megállapítható lett volna, ezért nem tévedett az elsőfokú bíróság amikor mindezekre tekintettel az alperesek felelősségét az egyéb feltételek bizonyítottságának hiányában a vélelem ellenére sem találta megállapíthatónak.

Ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján – alapvetően helyes indokaira tekintettel, a fenti indokolásbeli kiegészítéssel – helybenhagyta.

A felperes fellebbezése eredménytelen volt, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a másodfokú eljárással felmerült eljárási illetéket és a jogi képviselési költségét maga viseli, megfizetni tartozik továbbá az alperesek másodfokú eljárással felmerült jogi képviselési költségét, melynek összegét az ítéltábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1), (3), (5) bekezdéseiben foglaltak szerint hivatalból, mérlegeléssel állapította meg.

Budapest, 2016. március 30.

. Hunyady Mariann s.k.
a tanács elnöke

Dr. Katinszky Márta Cecília s.k.
előadó bíró

. Czifra Veronika s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző